

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena:
Na celý rok — — 4 koruny — hal.
Na pol roka — — 2 „ — „
Na štvrt roka — — 1 „ — „
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
páp. komorník.
Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
Budapest, IV. ker., Ferenc-József-rakpart 27. szám.
sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novín
ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Vyzvanie k voličom kresťanskej ľudovej strany.

Kresťanská ľudová strana snemová na čas volebných zápasov zo svojho lóna vyslala z prvoriadnych pravotárov složený výbor Obrany Voľby.

Pozornosť ctených voličov kresťanskej ľudovej strany z tej príčiny na to vyzývame, že jestli by buď vrchnosti, buď verejní úradníci alebo súkromníci proti čistote volieb a slobode od každého vplyvu dopúšťali sa nedovolených a zákonmi zakázaných účinkov, aby to bezodkladne oznámili kancelárii Výboru Obrany Voľby (Budapešť, IV., Ferenc-József rakpart číslo 27.), ktorá nielen celkom bezplatne obráni urazené práva voličov, lež aj proti vinníkom hneď prísne zakročí.

Budapešť, dňa 12. marca 1910.

**Predsedníctvo
kresťanskej ľudovej strany
snemovej.**

Ku kresťanským ľudákom.

Bratia! Dobré chýry dochodia z našich ľudáckych okresov. Naši kandidati všade silne stoja a naši neohrození voličia hrdinsky sa držia. Marne sa natískajú do našich okresov falošní a lstiví liberáli, marne sa objímajú s národnými, aby nás ľahšie zviest a oklamat mohli; Justhovci marne najali červených socialistov, aby do našich kandidátov, najmä v za-

dunajských okresoch kamením hádzali, marný je nátlak, marné sú pomlavy a hrozby kadejakých potrimiskárov a darebákov, naši počestní kresťanskí voličia nedajú sa pomýliť a nepodľahnú ani hrozbám, ani podvodom. Nehľadia ani na pánov, ktorí teraz tolko sa kolo halien okúňajú, aby ich na liberálnu stránku zväbili. Nehľadia naši statní kresťanskí voličia ani na žranicu, ani na peniaze, ktoré im kadejakí figliari núkajú, lež hľadia na tú zástavu, pod ktorou už toľkého víťazstva dosiahli.

Vo všetkých našich okresoch veľká je oduševnenosť. Všade máme tie najkrajšie výhlady k víťazstvu. Áno, naši kresťanskí voličia dobre vedia čo je liberalizmus a čo sú hodné sluby tých podozrivých panákov, ktorí tajne s liberálmi sa objímajú a Slovákom teraz tolko lžú.

Títo podozriví pánkovia, ktorí od prvku tú najväčšiu špinu hádzali na ľudovú stranu a ktorí prijali program červených socialistov sú naši úhlavní nepriatelia. Týchto musíme premôcť. Od týchto musíme naše okresy oslobodiť. A práca táto pôjde. Výhlady na to sú isté, ľud kresťanský neopustí zástavu, pod ktorou začal ten najkrajší boj za slobodu a za kresťanské Uhorsko.

Ľud kresťanský vie, že len tejto zástave má čo veriť a že len stránka ľudová obráni záujmy cirkvi katolíckej a záujmy ľudu chudobného. Preto panuje tá veľká, až k počudovaniu veľká oduševnenosť v okresoch ľudáckych. Dolu s ich tajnými spojencami! — volá ľud proti liberálom po všetkých stranách a hrne sa hŕfne k praporu, ktorý veje na hradbách strany ľudovej.

Sláva kresťanským ľudákom! Sláva ich vod-

com! Nedajme sa kadejakým lhárom a potrímiškárom liberálnym! Tí itak dlho nebudú na vláde. Isté je totiž, že vláda Héderváriho padne a sdrotovaný hrniec liberalizmu rozbije sa na črepy. Na tomto musí pracovať každý ľudák. Áno, postavíť sa máme proti liberálom a poraziť ich navždy!

Hor' sa ľudáci! Nedajme sa! Bráňme si naše!

Korteš.

Podľa rozumu a citu katolíckeho, a nie podľa vrecka vážme zásady.

Do okresu čacanského.

Srdce mi plesá od radosti, keď čítam z týždňa na týždeň úprimné slová brata ľudáka kresťanského v tomto našom milom časopise, z ktorých sa dozvedám, jaké oduševnenie horí v srdciach kresťanských za tú našu ľudovú zástavu a jak pevne, nezlomne a nezklatne, sfa múry hradné stojá milí bratia ľudáci, za našu pravdu, za naše práva. Bratia moji drahí, len vytrvajte pri svätých zásadách našich kresťanských a víťazstvo bude naše.

Čo sa páni liberáli od jedu a zlosti popukajú jako naduté žaby, aj tak nás nepremôžu, jestli my budeme pevní a verní kresťanskej ľudovej strane svojej. Aj ja sa chcem pripojiť ku svätej spoločnej práci našej a vás drahí bratia o vážnych vecách poučiť a zákony o voľbe znejúce vám v krátkosti vysvetliť. Kto zná zákon, ten sa vie smele dľa zákona držať; kto zná svoje práva, ten si ich vie udatne brániť a zastávať.

Liberálni pavúci.

Páni liberáli čacanskí keď sa spočítali, nalakali sa seba samých, tak ich bolo málučko! Čo tu robiť? Takto samí nezvítazíme, jestli len niekoľko sto ľudákov nechytíme, nezvábime, nekúpime. Od zlosti, že ich je len taká hŕstka, naduli sa, očerveneli jako varení raci, poradili sa medzi sebou a podelili si úlohy, čo má ktorý z nich robiť. Každý má svoju povinnosť vyznačenú a každý ju jako na rozkaz koná.

Drahí bratia moji, ľudáci kresťanskí! Videli ste maštal, ktorá v každom kúte pavučinami je

zatiehnutá? Nad dverami, pod válovom, za jaslami, v okenici pavučina a v nej sedí tučný pavúk a jako hlúpa mucha vletí do pavučinky, pavúk hned skočí na ňu, pookrúca ju slinovou nitou a keď ju poviázal, pustí do nej svoj cicák a cecá jej krv, dokiaľ nezkape. Páni liberáli na takú zapavučenú maštal obrátili celý čacanský okres! Kde sa pohneš, bratku môj drahý, všade sa potkneš do takeho liberálneho pavúka. Sedí rozčapený v sklepe za pultom, v šanku, na rynku, v sklade na jarmoku a všade čiha na teba, čaká ňa jako hlúpu muchu. Zajdeš po tabak, po sôl lebo korenie, už sa ňa pavúk vyzvedá, odkiaľ si, jako sa voláš? Ideš sa potužiť lebo oldomáš si vypíť do hospody, tučná pavučica sa obtiera okolo teba a pochváli ňa, jaký si dobrý chlap a spýta sa ňa na koho budeš hlasovať pri voľbe; jednáš sa na jarmoku o kravičku lebo jalovičku, hned príleze k tebe taký liberálny pavúk a nahovára ňa, aby si pristal ku tej liberálčine, že ti tam bude lepšej, že ti tam dajú čo ti len duša zažiada, že si palcom v hrdle dosiahnuť môžeš tú dobrú pečienku a to fajnové víno; kde ňa práca vedie, kde sa pohneš, všade čiha na teba taký falošný pavúk, všade je vystretá proti tebe taká liberálna pavučina, aby si sa do nej zamotal, jak si dobrý pozor nedáš.

Hnusné podvoďy liberálov.

Tu ti jeden šušká, prečo by si nasledoval kňaza, aby tvoju lásku a dôveru v tvojho duchovného zklátil; tu ti druhý žmurkne očami, zavolá ňa do kúta a povie: no veď priaielku, či sa vám nezejde 50 lebo 100 korún? Veď ja vás tak rád mám, ja vám dám tých 50 korún, len pristaňte ku našej strane a navedzte aj druhých aby sem došli.

Bratia ľudáci! Jestli vám takýto pluhavý zvodca voľakedy ztrhnúl z furmanky lebo z robotnej mzdy, včul vám je hotový aj to nahradíť; jak vám predtým nadával, včul vás tými najkrásnejšími menami bude volať ten pavúk. Jak ste ku nemu predtým peši museli prísť, včul vás dá doviest, jak vás prv ani len v kuchyni netrpel a na hanbite vás odbavil, včul vás vovede do jeho najkrasnejšej izby a posadí vás na mäkučku kanapu, že ani neviete, jako máte tam sedieť.

Tito liberálni pavúci, ktorí sa rozliezly po celom čacanskom okrese, to sú tí náhončí a najomníci pekla, ktorí vás poctivých, verných, horlivých ľudákov, darobnými sľubami a judášskym grošom pokúšať, zvädzať a kupovať budú. Ale povedzte že mi, prosím vás, jaká to môže byť pravda, ktorú len s takou judášskou cenou takýmto nešlachetným spôsobom vedia štepiť nie do srdca, lež do vreciek slabuchov ľudských, veď pravda, ktorá je čistá, zásada, ktorá je svätá, ta sama vrýva sa do srdca, tá sama od seba podchyti a do ohňa privedie srdce. Pravda taká ale, ktorú len peniazmi, zradnou cenou judášskou, trúňkom, hrozbami, násilenstvom treba potísať a siriť, je pravda slabá, je mámenie, je figeľ, je chytanie a zvädzanie ľudí. Páni liberáli, nemyslite si o nas, že sme my nerozumné telce, ktoré kupovať možno, nemyslite o nás, že sme my maloleté deti, ktoré s vašimi čačkami a bajkami sa dajú uspokojiť a uspať, aby ste vy mohli ďalej nad nami šatáriť a keď sa vám podarilo dostať nás jako muchy do pavučin vašich liberálnych, aby ste nám cicali krv nášho kresťanského povedomia, krv našich prastarých práv, krv slasti a budúcnosti našich dietok. Už vám viacej do pavučiny vašej lietat nebudeme.

Prečo neverí teraz ľud svetským vrchnostiam ?

Drahí bratia, ľudáci kresťanskí ! Čo myslíte, čo by bola príčina toho, že v minulosti v našich srdciach zklátila sa dôvera ku vrchnostiam a predstavenstvám našim svetským ? Jedine to, že v minulých dobách naše predstavenstva dali sa použiť za politické nástroje ku zhabaniu našich politických práv, k utláčaniu slobodného presvedčenia a k falšovaniu čistoty volieb. Nenie divu, že takéto zkusenosti politické odvrátili srdca od našich predstavenstiev. Nie ja to hovorím, že cestou korrupcie (zkazy) prišli mnohi v tej liberálnej dobe k ablegátstvu. Nie ja to tvrdím, že násilenstvo, nadužívanie úradnej moci bol náter bojov volebných v minulých časoch, nie ja to hlásam, že za tých liberalných časov najlepšia cesta ku masným hrncom bol mandát ablegátsky, lež o týchto čnosťach doby liberálnej hlasno vyprávajú jeho veličenstvom kráľom našim potvrdené zákony, asíce zákon o kurialnom súdobníctve a zákon o inkom-

patibilite to jest nezrovnatosti sa úradov a od štátu odvislých staníc s ablegátstvom. Náš zákonník teda po všetky časy vyprávať bude o tých ukrutnosťach a násilenstvach, ktoré pri voľbách páchaly sa v minulosti. A čo nariaďujú, čo cielia tieto zákony ? Aby pre budúcnosť zahatené byly všetky násilnosti, nátlaky a ukrutnosti, ktoré predtým slobodno sa konaly, aby zabezpečily proti každej vrchnosti slobodné vybavovanie volebného práva každého občana, aby prekazily nátlak úradnej moci prevádzaný vplyvom na voličov a aby zabezpečily čistotu volieb.

A čo myslíte, drahí bratia, ľudáci kresťanskí. prečo sa musel takýto zákon vyniesť proti nadužívaniu tej úradnej moci ? Preto, lebo v minulosti bohužial túto úradnú moc ľudia, ktorým ona sverená bola, hnusne zneužívali proti presvedčeniu voličov a proti čistote volieb.

Čo nariaďuje ten zákon o priestupkoch pri voľbách ?

Hriechy a priestupky, aké nestydate páchaly sa pri voľbách prekazené majú byť zákonom o kurialnom súdobníctve. A čo nariaďuje tento zákon, ktorý nielen my voličia, ale aj naše vrchnosti zachovávať musia ?

Zákon roku 1899. XV. v 167. §. nariaďuje a nakláda : že štátny a stoličný verejný úradník a dedinský (-okresný) *notár* nesmie svolávať politické shromaždenie bársktorej stránky, nesmie na takom shromaždení predsedovať, nesmie v ňom zápisnicu viesť a nesmie od takéhoto shromaždenia žiaden rozkaz prijať. Menovanie verejných úradníkov a notárov nesmeju sa pri volebných pohyboch s kandidátmi rozväzať po okrese ; v rámci svojho úradovania alebo nadužívajúc svoj úradný stav, nesmeju ani slovom ani skutkom, ani s hrozbou voliča navádzať na to, aby na niektorého kandidáta hlasoval, lebo na iného nehlasoval, alebo hlasovania sa sdržoval ! Štáni a stoliční verejní úradníci a notári dedinskí nesmejú sbierať voličov a dovážať ich na volebné miesto, ani nesmeju pri tom spoluúčinkovať ; žandárov, policajtov a vojsko len v prospech slobodného vybavovania volebného práva smeju upotrebiť a len na udržanie pokoja a poriadku. Predstavený nesmie vplývať na svojho podriadeného, aby svoju úradnú moc

upotreboval na zvädzanie voličov ku ktorémukoľvek kandidátovi alebo na zdržovanie sa od hlasovania.

Čo povedajú ďalšie paragrafy tohoto zákona?

§. 178. nariaďuje, že tí, ktorí niektorého voliča s násilnosťou alebo hrozbou v slobodnom vykonávaní jeho volebného práva hatia, zpächajú priestupok proti volebnému právu a trestaní budú žalárom do šiest mesiacov a peňažnou pokutou.

§. 184. Kto pod menom druhého hlasuje, alebo sa len hlási ku hlasovaniu pod cudzím menom, pokutovaný je žalárom jednomesačným a peňažitou pokutou.

§. 185. Kto voličovi alebo jeho príbuznému tým cieľom, aby na istého kandidáta hlasoval alebo nehlasoval, alebo sa od hlasovania zdržoval, peniaze alebo peňažnú cenu alebo iný zisk dá alebo sľúbi, trestaný je žalárom do šiest mesiacov a peňažitou pokutou do 2000 korún; týmto istým trestom je trestaný ten volič, ktorý sám alebo s jeho vedomím jeho príbuzný so spomenutým cieľom peniaze alebo iný zisk prijme.

§. 187. Ten verejný úradník, ktorý by v rámci jeho úradovania so skutkom alebo sľubom alebo jakýmkoľvek spôsobom navádzal niektorého voliča, aby na istého kandidáta hlasoval, lebo nehlasoval, alebo aby sa od hlasovania zdržoval, trestaný je žalárom dvoch rokov.

Čoho sa držať?

Zapamätajte si drahí bratia a ľudáci kresťanski dobre tieto zákony, veď oni sú našou obranou proti každému nadužívaniu úradnej moci a proti každému násilnému, ktoré hatí čistotu volby. My sme presvedčení, že naše vrchnosti poznajú tento zákon, aj ho zachovávať budú, veď príklad z poslušnosti ku zákonom musia nám dávať tí, čo sú ustanovení, aby dozierali a starali sa o zachovávanie zákonov vo všeobecnosti.

Povie snáď dakto, že načo jednoduchých ľudí poučovať o zákone! Aj ten jednoduchý neučený gazda je rovnakým občanom tejto vlasti, aj ten nech zná jeho práva, aj ten nech vie čo je slobodno a čo nie. Lebo však tá najširšia verejnosť je to najlepšie dozorstvo nad zacho-

vávaním zákonov a žiadon svedomitý človek a žiadon šlachetný úradník sa nebojí toho, že jeho podriadení zákony znajú a o jejich zachovávanie stará sa zo všetkých strán aj obecensť.

My sme spokojní a šlachetní občania vlasti našej, my zákony a verejný poriadok nado všetko zachožívame, my si ctíme a poslucháme v každej zákonitej veci a občianskej povinnosti svojich predstavených a svoje vrchnosti, len čo sa volebného práva týka, to je naše slobodné právo, to si užívame dla najlepšieho nášho presvedčenia, v tom žiadnemu na svete, jedine svojmu svedomiu sme poddaní, v tom nikoho len svoje srdce poslucháme a v tom žiadon, či privátny človek, či verejný úradník, úradnou mocou nás hatiť nemôže, ba ani nesmie.

Drahí bratia! Srdce nám káže verne stáť za našu kresťanskú ľudovú stranu. Zákon chráni nám naše volebné právo proti každému zvädzaniu, násilnému, podplácaniu a proti každému pokušeniu. Dobré kresťanské srdce naše dajme všetci tejto našej kresťanskej ľudovej strane a oddajme hlasy svoje svedomite a oduševnene za priateľa ľudu dobrého, za obranca nášho verného, za nášho kandidáta ľudového pána dra Emila Gyuriss, ktorému z celého srdca nášeho všetci voličia aj teraz znakom úplnej vernosti a oddanosti privolávame hlučné: **Sláva mu! Nech žije!**

V čacanskom okrese len jedine kresťanská ľudová ztrana je oprávnená.

Z fraštáckeho volebného okresu.

Už aj vo fraštáckom okrese oživa volebná nálada. Dr. Koloman Fodor, kandidát liberálnej strany pracovnej usilovne okúňa sa okolo voličov, zaiste cíti, že dostane silného protikandidáta a že čakajú naň tuhé zápasy volebné. Bo kresťanská ľudová strana fraštácky okres, ktorý medzi ľudáckymi okresmi je jeden z najsilnejších, nenechá bez kandidáta.

Takých zmužilých voličov, ktorí pri voľbách Gagern, Meszlényi, Ernszt tak verne vydržali pri zástave kresťanskej ľudovej strany, oduševňovali sa, ba i trpeli za jej zásady; horlivých jej vodcov, verných ľudáckych duchovných, z

ktorých jeden — ako hovoria na udanie jednej panej — pred súd postavený bol, z ktorých jeden v čas voľby vzdor vysokému veku o hlade a smäde až do pol noci vydržal pri svojich ľudáckych voľičoch a jedného konečne bašovsky predseda voľby, skoro dal do áreštu hodiť, takýchto odhodlaných mužov, ba zmužilých mučedníkov za pravdu, treba si vážiť a taký okres ako je frašťačky neslobodno zanedbať a to tým menej prítomne, bo tu kresťanská ľudová strana veľmi pevnej stojí, ako pri ktorejkoľvek z predoslých volieb.

Ačpráve pofažné osobnosti ľudáckeho kandidáta pre okres frašťačky posiaľ ešte neni konečne rozhodnuté, stane sa to v najbližšom čase. Zmužili ľudácki voličia tohoto okresu nech teda majú trpezlivosť. Ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany zjaví sa v ich kruhu a pri známej ich vytrvalosti a oduševnenosti za pravdu akoiste aj zvíťazí. **Nech žijú zmužili voličia okresu frašťačkeho!**

Len zaslúžilých katolíkov vyznačme našou dôverou.

K voľičom stupavského volebného okresu.

Bratia Slováci! Medzi iné občianske práva slovenského ľudu patrí aj volebné právo, ktoré v najbližšom čase použiť má každý volič nášho okresu. V tento čas sa má vyplniť aj v skutku to porekadlo: «Človeče pomôž sebe, aj Boh ti pomôže.» Na nás záleží, či si pomôžeme a či budeme hodní pomoci božej.

Jako starý a zkusený volič v našom okrese mlúvim k vám, milí slovenskí bratia! Nikdy som nehladal peniaz Judášov, na ktorom aj tak niet božieho požehnania. Nikdy som sa nedal kúpiť ani za striebro, ani za zlato. Keď som jako malý hospodár dostal volebné právo v Uhorsku, panovaly u nás dve politické stránky: «ľavá a pravá». My na hornom Uhorsku sme vždy tiahli vóz z pravej stránky, dolnia zem zas ľavej stránky. My sme boli spokojní s tým, keď nám vrchnosti ubezpečily živnosť a občiansky pokoj.

Ale tá pravá stránka sa nám špatne zachovala. S jej pomocou zaviedli štátne matriky a

sviatosť manželstva znížili na stupeň kontraktu. Vtedy povstala kresťanská ľudová stránka a bojovala za naše kresťanské práva. A čo sa nestalo?

Proti našim kandidátom podujala vláda ten najkrutejší boj. Keď sme išli voliť, z jedného boku žandárske bodáky, z druhého boku judášovými peniazmi naplnený mešec nás sprevádzaly po ceste.

Vyvolení ablegáti ale o nás žiadnej starosti nemali. Či bol ten a či ten, veru sme ho len vtedy videli, keď sa nám prvýkrát s jeho programom predstavil. Lebo vždy sme si takých pánov volili, ktorí buďto nebývali v našom kraji, alebo dľa svojho úradného zamestnania neboli vstave nás navštíviť. Len jeden ablegát nám bol pri ruke — a to bol prevelebný pán Ján Trubinyi. Keď ale proti tomuto pánovi vystúpil Ferdinand Juriga s národnostným slovenským programom, náš ľud zabudnul na zásluhy pána Trubinyiho a viac veril všeliakým luteranským novinám jako svojmu presvedčeniu.

Že jako bojovali Jurigovci proti pánu Trubinyimu, to prevyšilo aj tú najtmavšiu Afriku. Povstaly výkriky: «čvach, odrodilec, šovinista», s ktorými syn posmieval otca, brat brata, žena muža a sused suseda. Nedospelí mládenci, ba aj školské deti chodily so spevom po uliciach a s tými najošklivejšími pesničkami «zvelebovali» Jurigu, «osloboditeľa slovákov». Bitky, zvady všade!

Tenkrát bol u mňa jeden Rakúšan a pýtal sa mňa, prečo sa toto všetko deje? Ja som mu odpovedal, že tento «utlačený ľud» si vyhľadáva slobodu. Zakrútil hlavou a odvetil:

— U nás neslobodno takým spôsobom bojovať!

«Slov. Týždenník», jako aj «Lud. Noviny» sypaly zo seba oheň a jed na každého, ktorý nevyvreskoval s Jurigovcami a neprenasledoval nevinných spoluobčanov. S týmto spôsobom potom Juriga zvíťazil. Mysleli sme si, že bude všetkému koniec a Jurigovci sa uspokojia s ich víťazstvom. Ale horky sa tak stalo! Po voľbe sa také veci stávaly, nad ktorými sa zhrozil každý dobromyseľný človek.

V kolaji tejto besnej politiky vyriastol stupavský a hoštecký socialistický spolok, ktoré na

to pracujú, aby sa ľud zpusťil Boha, viery a mravnosti.

Mal by som ešte dačo povedať o udalostach, ktoré sa v Labe a v Zohore staly. O tom ale radšie mlčím.

Hľa, bratia slováci, toto nám vybojoval Juriga! Miesto kresťanskej lásky roztrúsil medzi ľuďmi nepravosť a zlosť, miesto ducha priateľstva dno ohnivého pekla! A potom sa ešte najdú voličia, ktorí zaňho horia? Najdú sa kresťania, ktorí si ruku podajú s bezbožnými socialdemokratmi?

Každý nech ostane pri svojom remese. Keď je Jurigovi milšie Česko, Moravsko, Rusko a Srbsko, nežli Uhorsko, keď sú jemu «českí pantáti» viac nežli svätosť koruny kráľa Štefana, nech si vyhľadáva slávu v Čechách alebo v Rusku, od nás ju veru nedostane. My si takého vyslanca vyvolíme, ktorý **chce, môže a vie** za náš stupavský ľud bojovať. Už sme zunovali ten spev, tie heslá a to znevažovanie našej drahej vlasti. Musíme sa spojiť k udržaniu našej cirkvi a občianskeho pokoja.

Dňa 17. apríla požiadali sme prešporského pravotára, bývalého krajinského vyslanca pána dra Augustina *Ochaba*, aby v našom okrese vystúpil. Tento ctihodný a pracovitý pán nám prisľúbil, že do rúk vezme náš prapor a povedie nás proti nepriateľom cirkvi a vlasti. V jeho reči ani len so slovičkom nepodoťknul osobu Jurigovú.

Napriek ale tomu, keď sme prišli do Zohoru, kde práve vtedy držal Juriga svoju «cirkusovú prednášku», počuli sme, že pána Dra Ochabu pomenoval «ohavou». Pekne, pán Juriga, tak teda vy neviete s iným bojovať, jako s tým, keď slovenské mená prekrúcate a na posmech uvádzate?

Pán dr. *Ochaba* neni «ohava», lež vy ste sa dopustil skutku ohavného, ktorý nezodpovie vášmu kňazskému povolaniu. S týmto ste dokázal, že sta ešte neni zralý na to, aby ste náš stupavský okres zastupoval!

Nech žije náš kandidát Dr. Augustín Ochaba!

Starý volič.

Vyhýbajme našim nepriateľom a podporujme našich bratov.

Z Oravy.

Horná Lehota.

Pán Richter, liberálny kandidát, ktorého ako vždy s veľkým krikom a hlukom sprevádza niekoľko liberálnych panákov, židov a najatých kortešov, v deň sv. Ďura prišiel do Dlhej.

Jeho korteši už od týždňa napájajú, obráhajú našich občanov nielen v Dlhej, lež aj v susedných obciach. Klamú voličov ako im len na jazyk príde, nadovšetko ale s tým, že Richterová strana je slovenská, že on za slovenskú reč, za slovenské práva bojovať bude atď.

No veru pekne! Ján Richter, ktorý už v semeništi ako klerik na našich oravských klerikoch vždy špehoval, posteľe a slamenáky potajomne im prekuťoval, či nemajú v nich daaké slovenské pisma, listy a knihy. Ten Richter chce bojovať za práva slovenské, ktorý našich klerikoch professorom každodenne udával, že sú panslavi, následkom čoho viacerých vytvoril chceii zo semenišťa; ten Richter, ktorý dosavád najzafatejším nepriateľom bol všetkého, čo mu len z ďaleka slovenčinou páchlo, nuž tento má byť našim priateľom? Ten nás má zastávať, naše záujmy brániť? Ten má slovenské školy, slovenské gymnázium založiť?

Túto hlúposť veru neveria ani jeho najohnivejší korteši Karč a Bača! Tieto lhárstva len preto rozfrusujú medzi našimi občanmi, aby nás takýmto figlom ku Richterovej strane privábili. Richterovi najatí korteši ďalej celý týždeň aj tým klamú náš ľud po obcách, že náš milovaný kandidát, pán Bulla je našim nepriateľom, že je nepriateľom Oravcov, Slovákov, že nás chce pomadarčiť a že nás prenasleduje atď.

Nuž toto všetko je tá najpodlejšia lož! My nič nedáme na túto pluhavú lož, nedáme sa zväbiť a zmýliť, bo dobre poznáme pána Bullu! Neni on Nemec ani cudzinec. Je on krv a kosť naša, je rodák z Oravy, je človekom našim, verne zastupoval a vždy rád mal nás Slovákov, bránil naše práva, nedopustil pomadarčiť mena našich slovenských dedín, s nami Slovákami obcoval vždy milo, vlúdne v našej materinskej reči a preto nie cudzinovi, nemcovi Richterov, lež jemu, našemu známemu rodákovi veríme, že naše kresťanské, naše slovenské záujmy verne zastupovať bude.

Pane Richter! Páni korteši! Veď za Richterovskou stranou fahajú všetci páni a židia! A kedy že páni, kedy úradníci a židia zastupovali a bránili naše kresťanské, naše slovenské záujmy? Neni sme my natoľko hlúpi, ani bláznov z nás robiť nedáme a preto takým nezralým, falošným rečam neveríme a tým hnusným kortešským figlom nepodľahneme.

Rečnil, táral liberál Richter v tej Dlhej dľa starého receptu. Žandárov mal moc, pravdy tým menej. Sľuboval čo mu na jazyk prišlo, až sa mu tak ústa penily, lež takého, čo by sme mu veriť mohli, nevedel nám nič povedať, bo ho všetci dobre známe, bo dobre vieme, že je zapredaný, že nie svojimi, lež s cudzími peňazmi kortešuje, že jeho gazdovia sú liberáli a vláda, darmo sľubuje, on veru len tak musí tancovať, jako mu jeho gazdovia budú hrať.

Opätne napádal nášeho milovného pána farára, čo našich veriacich tak pobúrilo, že keď prišiel na Dubovu, na Lehotu, na Lihnotku, nie veľmi slávne ho privítali. Brány, ktoré mu liberalní služobníci za peniaze postavili, nič mu neosožily. Ku reči ani neprišiel a keď nad tým rozhorčený od jedu sa peniac na jednu poriadnu smelú ženičku z Lehoty ruku zdvihol, tá sa mu dala do tváry a druhé ženičky a nevesty tak ho začaly obrábať, že len s pomocou žandárov s útekem vedel sa oslobodiť a kožu si oratovať.

Drahí bratia a horliví ľudáci! Ešte jedno treba mi spomenúť. Liberál Richter lapil sa teraz toho kunštu, že Kubín a Turdošín naplnil zástavami, prenajmul si dachy a brány, aby ich tam vytýčiť mohol. Chce nás s tým ošialiť akú veľkú stranu on má. My sa ale nedáme, dobre vieme, že zástavy, brány a dachy ešte nikdy nevolily ablegáta. My pevne vydržíme pri našej kresťanskej, slovenskej ľudovej strane a preto všetcia oduševnene voláme: **nech žije náš ablegátsky kandidát Georg Bulla!!!**

Zradca je horší od nepriateľa.

Z prievidského okresu.

My kresťanskí voličia okresu prievidského shovorili sme sa, že si Pána Kolomana Brestyenzkyho vyvolíme za nášho poslanca a pri-

saháme, že nás od tohoto predsevzatia nikto neodvráti. My ľudáci sme vo väčšine, vie o tom aj Lojzo Rudnay, kandidát strany liberálnej a práve preto čudujeme sa a pohoršujeme sa nad tým, že sa chytil porušiť pokoj okresu prievidského a štve ľud proti sebe. To sa na kňaza nesluší. Ten by mal hlásať lásku, ten by mal brániť záujmy kresťanstva, ten by mal na tej strane byť, kde je väčšina okresu prievidského, a hľa, on kňaz, najprv zapre stranu kresťanskú ku ktorej jednúc patril. potom hádže na ňu tú istú špinu, ktorú pred ním hádzali na ňu všetliakí škrabáci liberálni, národnári a socialdemokratickí a potom opováži sa vystúpiť proti väčšine voličov a proti ich duchovným s programom strany liberálno-freimaurerskej. To je veľká haňba.

Že prečo Lojzo Rudnay vystupuje za kandidáta nenávidenej liberálnej strany, to my dobre vieme. Verejnou tajnosťou je v celom okrese prievidskom, že Lojzo Rudnay pláva v dlhoch, hoc má veľký dôchodok, veď nenie on len prepoštom s masným platom, lež aj pálenikom v lazianskej špiritusovej pálenici. Ako topiaci sa páňko, pomocou vlády rád by sa chytil daakého kanovníctva alebo biskupstva. Toto by rád Rudnay docielil s ablegátstvom. Keby sa mu to podarilo, nechal by tu okres a voličia by mohli chodiť za nim, keby ho o dačo požiadali chceli.

Ako je to inak s páňom Brestyenzky. Tu býva stále medzi nami. Vždy ho doma najdeme a je nám k službám bez pláce a bez reptania, ba radosť má z toho, keď môže dačo v prospech voličov, obcí a okresu previesť. A my práve na toto hľadíme, lebo s tým, že je nám páň Brestyenzky po ruke, veľa s gazdujeme. O páňu Brestyenzkom celý okres vie, že pracoval za ľud, čo ale vie povedať okres prievidský o Lojzovi Rudnaymu? Komu ten čo vykonal? Komu ten pomohol? A či nemal k tomu príležitosti? Veď je páň s veľkým dôchodkom. Pochodí zo starodávnej zemanskej familie, ktorá v susedstve má svoje páňstvo. Čo dala kedy chudobe rodina Rudnay? Aké dobročinné spolky, ústavy a fundacie hlásajú jej obetavosť ľudomilstvo? Nič! Nikde nič! A práve preto dolu s liberálom Lojzom Rudnayom! Nech odstúpi, zakiaľ horšie neni, ako bude. Nech pro-

pustí prievidský okres pánu Kolomanovi Brestyenskymu, lebo on jemu patrí, lebo jeho si žiada za poslanca väčšiu voličov. **Nech žije náš kandidát Koloman Brestyenszky!**

Kresťanskí voličia okresu prievidského.

Katolícke pohyby každý podľa svojej sily je povinný podporovať.

Zo žabokretského okresu.

Sotva utvorila sa tá takzvaná darebná strana, naši do hrobov pochovaní liberáli hneď stávali hore, aby na javo dali, že ešte neotrčili kopitá ale čo viac, že aj žiť a to dobre žiť a chudobný ľud ďalej chcjú vyžierať. Preto aj ešte dňa 23. februára v Žabokrekoch držali shromaždenie, kde sa na tom usniesli, že kandidátom ich bude Aladár Petrikovič. Dňa 24. februára našli sa niektorí voličia bez presvedčenia a išli k nemu do Topolčian, aby mu kandidáciu ponúkli, čo on aj prijal. Potom mu vypili víno, pivo, vyfajčili bachraté cigarky a išli domov. Petrikovič ale prv než by bol zahryzol do trpkého jablka, rozmýšľal, radil sa, čo má urobiť; keď počul, že v žabokretskom okrese škoda peňaze troviť, lebo že tam proti ľudovej strane ani brány pekelné nezvífazia, veľmi múdro vrátil sa z krátkej cesty a kandidátstvo liberálnej strany neprijal. Liberáli keď počuli, že Petrikovič už zadakoval za dôveru, chodili ako obarení. Medzitým naša kresťanská ľudová strana postavila tu za svojho kandidáta: Georga *Szmrecsányiho*, ktorý jaknáhle sa dňa 27. marca v okrese ukázal, liberáli ztratili ešte aj tú ostatnú nádej na vífazstvo.

Georg *Szmrecsányi* skoro cez jeden mesiac bol v našom okrese, všade tak dôkladne hovoril do srdca nášeho, že ešte aj tí, ktorí, svoje, sväté volebné právo za peniaze na jarmok nesú, zamilovali si *Szmrecsányiho*. Kdekoľvek sa pán *Szmrecsányi* ukázal, všade vídaf bolo na tvárach, že sa mu tešia a oddaní sú mu s telom i dušou. Ešte aj vo Vestenickej doline, kde pri iných voľbách mnohí dali sa zakúpiť, prítomne s takou oduševnenosťou ho vítali a prijali, že to radosť bola vídef. Samo sebou sa rozumie, že jadro ľudovej strany v našom okrese, rozumiem Chynorany a Szkacsany, aj včulek

jako dajaká skala drží pri ľudovej strane, na ktorej sa ztrozkotajú: vyhrážania, judáške groše, koňské viršle, pálenka a týmto podobné liberálne prostriedky.

Ľudová strana v našom okrese už jeden za ruhým päť razy zvífazila, ale môžeme povedať, že ešte ani pri jednej volbe nebola tak silná, ako je včulek. Vedia toto aj liberáli a preto že to vedia, nikto sa nechce odhodlať na to, aby tu s liberálnym programom vystúpil — a istotne buchnul.

Čudné je aj to, že bárs všeobecne známe je, že liberáli v našom okrese darmo sa pachoria, tí liberalní a vyhľadovaní korteši predsa nemajú pokoja a hovoria: nech sa robí čokoľvek, keď už zvífažiť nemôžeme, aspoň jednohlasnú voľbu prekazíme!

K tomu cieľu — ako počujeme — liberáli v našom okrese na všetky strany hľadali kandidáta pre jejich darebnú stranu, ale nikto nenechcel im sadnúť na lep. Konečne predsa chytili kandidáta v osobe Štefana Dopcsányi, hlavného to slúžneho zo Žabokret, Až je to pravda, tak sa liberáli veľmi mýlia, že s Dopcsányim zvífazia. *Oni sú toho domnenia, že ľud bude sa báť hlasovať proti svojmu hlavnému slúžnemu, ale v tom sa veľmi klamú. Tu musíme poznamenať, že jestli ktorý slúžny vystúpi za kandidáta, musí najprv svoj slúžnovský úrad zložiť a keď prepadne, tam viacej hlavným slúžným byť nemôže.* Teda čoho by sa báli proti nemu hlasovať?

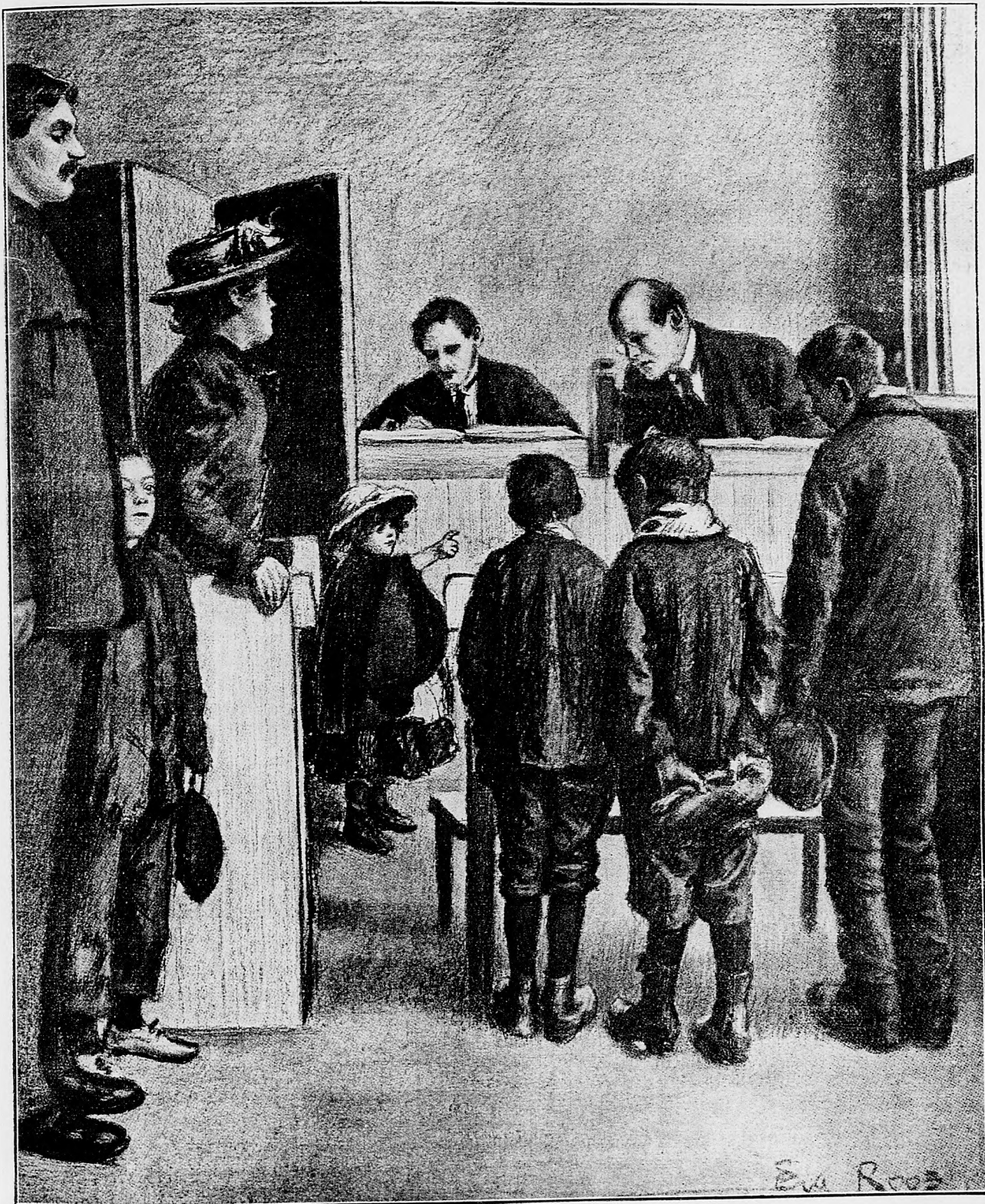
Liberál je jako liberál! Keď kto raz s liberálnym programom vystupuje, už neni hoden dôvery ľudu. A preto upozorňujeme našich voličov, aby sa nedali mámiť a strašiť kroz liberálov. Dopcsányi keď predsa vystúpi za kandidáta tej darebnej strany, nuž aj istotne prepadne a potom zo Žabokret ztratí sa tak, ako gáfor, teda nech žije náš kandidát pán Georg *Szmrecsányi*.

K volebným pohybom.

Z levočského okresu. Dr. Michal *Dömötör*, kandidát kresťanskej ľudovej strany levočského volebného okresu, programné reči držal 22. apríla v obciach Hidekpaták a Ragyócz; 23. apríla v obciach Baldócz a Göbölfalu; 24. apríla v obciach Szepesszentpál, Pongrácfalva a Szepes-

almás; 25. apríla v obciach Szlatvin a Vojkfalu; 26. apríla vobciach Szepesölgyes, Hajakócz, Palyánfalu, Korotnok a Szepesmindszent:

skej Kapitule a dr. Alexander Horváth, ktorí v spomenutých obciach držali k ľudu oduševnené reči. Krom toho sprevádzali pána kandidáta do obcí Buglóc, Baldóc a Szepesalmás kapitulský kaplán Ján Elischer, do obcí Szlatvin a Vojkfalu levočský kaplán Ján Gürsching, kap-

Londýnski mali čirkási.

27. apríla v obciach Katto, Hincóc a Szepesnádasd. Neunáveného kandidáta ablegátskeho sprevádzali: dr. Pavel Dolyák, spirituál zo Spiš-

dáta do obcí Buglóc, Baldóc a Szepesalmás kapitulský kaplán Ján Elischer, do obcí Szlatvin a Vojkfalu levočský kaplán Ján Gürsching, kap-

láni zo Szepesolaszi Štefan *Hajós*, Franc *Ulmann* a katecheta Ján *Horváth*.

Dr. Michal *Dömötör* tak zo stránky voličov, ako i obecnstva prijatý bol všade s veľkým oduševnením. Obce Hidedpatak, Ragyóc, Baldóc, Göbölfalu, Szepesalmás, Pongrácfalu, Szepesölgyes, Harakóc, Polyanfalva a Kosatnok jednohlasne a do posledného chlapa pripojily sa k Dömötörvi. V Mindszente, v klavnom hniezde to Albina Csákiho, voličia vzdor hrozieb a nevyšlovného nátlaku pevne vydržiavajú pri zástave kresťanskej ľudovej strany.

Dr. Michal *Dömötör* tento týždeň pokračoval v navštevovaní svojho okresu a sprevádzali ho dr. Mikuláš *Kutka* právny radca Jednoty a dr. Pavel *Dolyák* spiritual. V obci Olsovica na čele voličov slávnostne prijali obľúbeného kandidáta grécko-katolícky duchovný Edvard *Rajkovič* a učiteľ Pavel *Dudlák*, aj v tejto obci všetci voličia pripojili sa ku zástave kresťanskej ľudovej strany. Kandidát s celým sprievodom navštívil aj obec Ragyok, kde voličia až do posledného sú oduševnení ľudáci.

Z okresu veľkopolčianskeho. Kresťanská ľudová strana topolčianskeho okresu so všestrannou oduševnenosťou a jednohlasne za ablegátskeho kandidáta menovala statkára z obce Helbény Juliusa *Finka*. Najbližšie veľká deputácia požiada ablegátskeho kandidáta, aby v Topolčanoch držal programnú reč. Julius *Finka* ako verný priateľ ľudu a horlivý katolík s istotou rátať môže na víťazstvo.

Z volebného okresu Ipolyság. Michal *Rónay*, kandidát kresťanskej ľudovej strany okresu Ipolyság tieto dni navštívil svoj okres v sprievode tajomníka zo strediska Jána *Bartos*. Voličia všetkých obcí ktoré navštívili, prijali tohoto opravde ľudu oddaného kandidáta s najväčšou oduševnenosťou.

Zo sempckého volebného okresu. Franc *Csizmazia* kandidát kresťanskej ľudovej strany okresu sempckého tieto dni navštívil svoj okres a povedal programné reči: 25. apríla v obciach Németbél, Magyarbél a Dunaujfalva; 26. apríla v obciach Torony, Zonc, Hegysür, Péntek-sür, Egyházfa, Borsa a Jánosháza; 27. apríla v obciach Blodogfa, Réthe, Németgurab a Csataj; 28. apríla v obciach Kápolna, Igram a Cziffer. Voličia vo všetkých obciach slávnostne a s odu-

ševnením prijali svojho kandidáta a ubezpečili ho o svojej nezklatnej dôvery, bo ho už dávno poznajú ako opravdového priateľa ľudu. Proti-kandidát liberalnej strany ako počuť, chystá sa odstúpiť.

Jak si kresťan, drž sa ľudovej strany.

POLITICKÉ CHYRY.

Štefan Rakovszky.

Ako najvýznamnejšiu politickú udalosť terajších volebných pohybov každému nepredpojatému a spravodlive smýšľajúcemu treba označiť programnú reč, ktorú podpredseda kresťanskej ľudovej strany Štefan Rakovszky v nedeľu 1. mája pred ohromným počtom svojich voličov povedal v meste Csorna. Veľavýznamnú reč túto v stručnom výfahu uverejníme v nasledujúcom čísle.

Gróf Aladár Zichy u kráľa.

Predseda kresťanskej ľudovej strany gróf Aladár Zichy v pondelok 2. mája bol na audiencii u jeho veľičenstva kráľa.

BESEDNICA.

Obeta spovednej pečate.

Napísal: Michal Gahér, kaplán Orosházskeho.

Zaverečné slovo.

Milý čitateľu! Myslím, že táto udalosť, ktorú som opísal dľa jezuitu Jozefa Spielmann, jestli si ju pozorne prečítal, prenikla tvoje srdce. Mohol si sa z nej presvedčiť, ak drahý poklad je spoveď a že nie človek, sám Boh Ježiš Kristus ju ustanovil, bo len všemohúci Boh s jeho milosťou natoľko posilniť môže svojich služobníkov, že oni zákon spovednej pečate vzdov najkrutejšieho prenasledovania i s obetou vlastného života prisne zachovávajú.

O úplnej nevinosti farára Montmoulin dozvedel sa svet len o tri roky, koľko ale je tomuto podobných pádov, o ktorých ľudia nikdy sa nedozvedia a o ktorých vie len sám Boh všemohúci. Koľko je aj v terajšom čase farárovi Montmoulin podobných mučedníkov, ktorí ako obeta spovednej pečate cez celý život nevinne trpia, ba kde-tu snád ešte aj smrť podstúpif musia Preto aj držme v uctivosti sluhov cirkvi svätej

bo oni ku tejto veľkej obete odhodlaní sú cez celý život.

Nevie čo robí ne jeden ľahkomyselný bezbožný človek, keď ustanoví sv. spovede znevažuje, tupí a haní. Keby sa ľudia naučili sv. spovede poznať a milosti ktoré nám Boh sviatosťou pokania udeľuje náležite využívať o mnoho lepšie bolo by na tomto svete. Mudrci a učenci terajšej doby darmo si lámu klavy, čím a ako by bolo možno blahobyť ľudu pozdvihnúť, o tom ale, čo je najpotrebnejšie, totiž Boha poznať a zveľobovať, ani jeden nehovorí, preto aj ku cieľu neprídu. Nech naši mudrci a chýrni učenci ľudí najprv naučia Boha poznať, modliť sa, chrámy božie a spovednice navštevovať a potom uvidia, že o mnoho menej žalárov, bláznivcov a žandárov budeme potrebovať.

Svätá spoved' nielen pre jednotlivcov, lež i pre celú spoločnosť ľudskú je veľmi potrebná a užitočná.

V mesiaci auguste 1909. v meste Trient ozbíjal ktosi peňažný ústav «Banca Cooperativa» a ukradol z nej 342.000 korún a 12 halierov. Darobné bolo najprísnejšie a najrozsiahlejšie vyšetrovanie a stopovanie zbojníka nechytily a peniaze považovali už za celkom ztratené.

O dva mesiace 3. novembra trientský farár Markus zavolať dal k sebe direktora vyšspomenutej banky a odovzdal mu jeden balík a k jeho veľkému prekvapeniu našiel v ňom ukradnuté peniaze do posledného haliera.

Farár Markus rozpovedal na to direktorovi ako prišiel k tým peniazom. Istý cudzozemský kňaz poslal mu ten balík s tým odkazom, že mu ho istý človek odovzdal, ktorý sa uňho vyspovedal. Meno cudzozemského kňaza farár Markus nevyjavil.

Už i z tohoto vidno, ak výborný a pre spoločnosť ľudskú osozný prostriedok je sviatosť pokania. Bezbožníci teda darmo tupia a hania túto ustanovúť katolíckej cirkvi.

Milý čitateľu! Daj Bohu chválu a vďaky, že si údom pravej cirkvi Kristovej, ktorej stromy takéto ovocie donášajú. Z čoho ale poznáš pravú cirkev Kristovú?

Z mnohých dôvodov jeden je aj ten, že tú cirkev, ako to Kristus Pán zreteľne predpovedal, prenasledovať budú až do konca sveta. Není toho dňa ani miesta, že by ju dakde neprenasledovali. Veď to aj musí tak byť. Bo čo povedal Ježiš Kristus?!

«Keď mňa prenasledovali, prenasledovať budú aj vás.»

Tieto slová Krista Pána vyplňujú sa každodenne. Moderní pohani: liberáli, slobodomyselníci, slobodní murári (freimaureri), anarchisti, socialdemokrati neprestajne kujú zbraň proti cirkvi Kristovej.

Cirkev Krista Pána v každom čase mala a má mučedníkov. U nás by si to človek ani nemyslel, že len v minulom roku 1909. po celom svete 178 misiónárov zavraždili pre vieru Kristovu. Z týchto mučedníkov piati boli biskupi a ostatní jednoduchí kňazi.

Tejto svätej a pravej cirkvi Krista pána s celou oddanosťou máme sa pridržať a ochotne ju poslúchať, ponevač jestli ju poslúchame, poslúchame samého Krista. Nikdy nezabúdajme na to, čo Kristus Pán pravil apoštolom a skrze týchto spolu aj terajším biskupom a kňazom: «Kto vás slyší, ten slyší aj mňa; kto vás opovrhne, ten opovrhne aj mňa.» Kto na cirkev svätú nepočúva, je ako pohan a mýtnik.

Teraz ale pýtam sa ťa milý čitateľu, či aj ty počúvaš na cirkev Kristovú a či si vybavil tvoju veľkonočnú svätú spoved', ktorej čas trvá od tretej nedele pôstnej až do Nanebevstúpenie Pána? Jestli ale nie, či nemieniš vyplniť túto tvoju katolícku prísnu povinnosť? Alebo snád každoročne uspokojíš sa len s jednou svätou spovedou?

Či vieš, že prví kresťania každodenne pristupovali ku sv. prijímaniu? Z terajších katolíkov mnohí bohužiaľ ďaleko odpadli od prvých kresťanov, bo sú nezčistní, ktorí ako vrah Lózer v opísanej udolosti i cez dvadsať rokov nestarajú sa o svoju nesmrtnú dušu. Jesto premnoho zafatých hriešnikov, ktorí neslyšia a nenásledujú slova milého Spasiteľa. A čo on praví? «Chlieb však, ktorý ja dám, je telo moje... A nebudete mať života v nebesiach. Kto požíva telo moje a pije krv moju, ten má život večný a ja vzkriesim ho v deň najposlednejší. Moje telo je opravdový pokrm a moja krv je opravdový nápoj. (Ján 6, 16.) Slyšme Krista a jeho Cirkev!

(Konec.)

CHYRNIK.

Vysluhovanie sviatosti birmovania v hlavnom meste. Osvietený pán biskup dr. Medard Kohl v hlavnom meste v nasledujúce dni bude birmovať: 25. mája v Leopoldovom predmestí; 28. mája v Terezininom predmestí; 30. mája v Alžbetinom predmestí; 2. júna v Jozefovskom predmestí; 4. júna vo Francovom predmestí a 5. júna v korunovačnom chráme Matiašovskom v Budíne.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie 5. apríla z Košíc odcestoval do Budapešti na konferenciu sboru uhorských biskupov a potom s biskupským ceremonárom Barnabášom Tost cestoval do Rímu a pripojil sa k uhorskej krajinskej púti, ktorú štyria biskupi Uhorska viedli za príležitosti slávnosti svätej koruny uhorskej. V Ríme osvietený pán biskup v chráme sv. Petra 350 pútnikom uhorským držal kázeň o pápežstve. Pri slávnostnom

výsluchu u sv. Otea, reč taliansku, ktorou sv. Otec vyznačil pútnikov pretlumočil do maďarčiny. Za tým išiel na osobitnú audienciu k sv. Otcovi a predstavil mu duchovných a klerikov svojho biskupstva, ktorí súčasťníci sa na tejto púti. Sv. Otec vďačne prijal predstavených a udelil im požehnanie. Z rímskej cesty osvietený pán biskup vrátil sa domov 30. apríla. — Jozef *Grofcsik* radca biskupskej svätej stolice a obce Kassamindszent, farár na odpočinku 12. apríla zomrel v 86. roku veku svojho. — Košický Katolícky Kruh Čitateľský 17. apríla držal ročné valné zhromaždenie, v ktorom za predsedu jednohlasne a s oduševnením znovu vyvolený bol praelát kanonik Ondrej *Kozora*. Za svetského predsedu vyvolený bol tiež jednohlasne dr. Adalbert *Blanár*. — P. *Ladislav* dominikán, ktorý za mladý bol svetským kňazom, vo vysokom veku zomrel 29. apríla a za prítomnosti početného obecného pochoval ho františkán z Alsósebes Justin *Sebestha*. — Penzionalnému fondu duchovných košického biskupstva darovali: opát a vyslužený farár z Enyicke Alois *Tomesko* 1000 korún a farár na odpočinku Ján *Szigmanovits* 500 korún. — Ján *Duschek*, farár z Alsómislye 10. apríla odbavoval 25-ročné jubileum svojho blahonosného účinkovania ako farár, z ktorej príležitosti pristrojili mu veľkolepé slávnosti povďační jeho farníci.

Chýry zo Šáriša. *Prešov:* Adalbert *Zaborovszky* prepošt, vicedekan a farár mestský 23. apríla slávil svoje meniny z ktorej príležitosti srdečné blahoželania vyslovili mu zastupitelia stoličných a mestských vrchností miestneho a okolitého duchovenstva a početní veriaci. — Spolok prešovských katolíckych tovaryšov 17. apríla, akožto v deň ochrany sv. Jozefa svojko patróna vydržoval svoje ročné valné zhromaždenie a ku počte svojho predsedu prepošta, dekana-farára Adalberta *Zaborovszkyho* 24. apríla usporiadal divadelné predstavenie. — Dr. Engelbert *Mázy*, hlavný direktor gymnaziálnych škôl okresu košického minulý týždeň vizitáciu držal v gymnaziume prešovskom. — Dr. Alexander *Gerbey*, prešovský grécko-katolícky farár vymenovaný je za titulárneho kanonika. — Dr. Ján *Vályi* osvietený pán biskup prešovský grécko-katolícky k reštarovaniu svojej residencie z katolíckeho náboženského fondu dostane 90 tisíc korún. — *Bardijov:* Anton *Korányi* opát, stoličný archidiakon a tunajší farár, ablegátsky kandidát kresťanskej ľudovej strany tu tak pevne stojí, že podistým bude vyvolený. — *Kisszeben:* Georg *Szmrecsányi* neunávene pracovný a horlivý bývalý vyslanec kresťanskej ľudovej strany, minulý týždeň bol v tunajšom okrese a 26 a 27. apríla držal tu poradu s poprednými mužmi a vodcami okresu. V tejto porade všestrannou oduševnenosťou a jednohlasne za ablegátskeho ľudového kandidáta tohoto okresu menovaný bol Štefan *Hartsár*, titulárny pápežský komorník a biskupský tajomník z Košíc. V tom páde, keby osvietený pán biskup košický menovanému nedovolil za kandidáta vystúpiť, porada jednohlasne a s všestranným oduševnením usniesla sa na tom, že za kandidáta kresťanskej

ľudovej strany postaví horlivého farára zo Szinye Jána *Kurinszkyho*. Kresťanská ľudová strana v okrese sabinskom tak pevne stojí, že tu jeden alebo druhý istotne bude vyvolený. — *Berzevicze:* Ondrej *Pernyik* vicedekan a farár tunajší, na vranovský dom Piusa daroval 300 korún.

Stavba prešporského chrámu Alžbety. Stavba nového prešporského chrámu na pamiatku kráľovnej Alžbety už od mesiacov stojí. Z Prešporoku teraz píšu, že minister náboženstva a verejnej výučby gróf Ján Zichy s usrozmnením ministra financií Ladislava Lukácsa 100.000 korún kreditu povolil na dokončenie stavby pamätného kostola.

Chyry zo Spiša. Bušovský r. k. učiteľ Alexander Hahn prišiel za učiteľa do obce Aracs (st. Somogy.) — Na 32-ročného haviara Ludvika Polcsák z Iglóhuty v bani zvalila sa zem a zabila ho. — Náš osvietený pán biskup dr. Alexander *Párvy*, v svojom tohoročnom deviatom obežnom liste nariaďuje svojim kňazom, aby zákonom ustálený plat učiteľský cirkevnej obce do 30. júna do poriadku priviedly, jestli by ale tieto pre svoju chudobu to neboly v stave urobiť, povinní sú do 30. septembra štátnu podporu pýtať. Jestli to ale do toho času neurobia, sami musia platiť učiteľov. Potom vypisuje súbeh na štyri r. k. učiteľské stanice. — V obci Jekelfalva dňa 19. apríla večer zhorelo sedem domov. V ohni zahynulo aj troje kráv, sedem oviec a dvoje ošípaných. Zdá sa, že oheň povstal z podpálenia. — V Novej Vsi majú fabriku stavať na všeliaký cementový tovar. — Dňa 23. apríla padal u nás sňah za niekoľko hodín a v nasledujúcu noc byly štyri stupne zimy.

Zahynul v Bahne. Kondáš v obci Nyeszke (stol. komárňanská) 64-ročný Martin Péter, keď dostal svoj plat, celý deň pil v telekskej čárde. Večer, keď šiel domov, zabľúdil medzi trstinu do jednej mláky, spadol a utopil sa. Jeho pes na druhý deň priviedol ta ľudí, ktorí potom vytiahli z mláky mrtvolu kondáša.

Povodeň v Srbsku. Z Belehradu sdeľujú, že z vnútra krajiny úžasně zprávy dochodia o tých škodách, ktoré tam povodeň narobila. Posiaľ zahynulo vyše 400 ľudí. Tridsať dedín aj s ich okolím je úplne zničené a škodu tam šacujú na vyše 10 millionov dinárov.

Pozor na deti. Z Dolnej Lipnice (stol. oravská) píšu, že sa tam po tieto dni dietky hraly okolo jednej hromady dreva. Medzitým sa jeden klát svalil z hromady a zabil 7-ročné dievčatko Angelu Bialoňovu. — V obci Várkony (stol. komárňanská) malú 6-ročnú Marienku Svaček jej matka poslala do sklepu pre petrolej. Cestou sa petrolej náhodou vylial, na šatočky dievčatka, ktoré aby ju rodičia nehrešili, zastalo si ku kachliam a tam si sušilo mokré šatočky. Šaty dievčaťa sa od kachlí zapálily a dievčatko utrpelo také popáleniny, že onedlho zomrelo.

Poplach v škole. Minister osvety vydal zaujímavé nariadenie, ktorého cieľom je, aby žiaci už zavčasu privykli na to, že jako sa majú držať v tom páde, keby

v škole vypukol oheň. V prvej čiasťke nariadenia, ktoré minister všetkým školdozorcom rozposlal, obsažené sú všeobecné ohňopolicajné pravidlá, ktoré v škole treba pred očami držať, v druhej čiasťke ale sú podrobné úpravy ohľadom sriadenia cvičieb dietok v ohňohasičstve. Tieto cvičby jednotlivé triedy najprv každá osobite, potom ale všetky triedy spolu budú vydržiať. Zaujímavé je, že v každej škole štvrtročne sriadia poplach na próbu. Žiakov vopred upozornia, že bude poplach, ale že kedy, to im nepovedia. V škaždom školskom roku tento poplach raz bude v dyme, aby dietky ku dymu navykli a aby sa nenalakaly.

DOPISY.

Malá Čauša (Nitr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresťane».

Dňa 27. hprila dohrabal sa k nám liberalný kandidát Lojzo Rudnay v sprievode kadejakých uličných tulákov a najatých korheľov. Boli s nim dvaja žandári a dvaja pisari vedľa jeho koča kráčali s korbáčami v ruke, že s nimi naše deti a ženy biť a šľahať budú. Celá obec čakala Rudnayho a jak náhle sme ho zazreli, s takým «abcug» om sme ho vítali, že od strachu zbládnul. Jeden žid, menom Spitzer z Prievidze podprel ho, aby nespadol.

Rudnay chcel rečníť vedľa kaplnky, lenže sme mu nedovolili. Obrátil sa preto i s jeho mizerným sprievodom a tiahol zpiatky do Bojníc. Aby ale zaslepil oči prievidským ľudákom, v Hlbokom sám si ovenčil koč. To mu však nepomohlo, lebo v prievidskej Dlhcej ulici postavili mu bránu z handier, zo sla my a z deravých kožuchov a celou ulicou ho abcugovali. Jeho korteši, aby sa im nedostalo na bundu, dvormi utekali kade ľahšie. Takto sa vedie Lojzovi Rudnaymu na kortešačke. Nikto ho nechce. len pár židov a liberalných korheľov je pri ňom. My ľudáci pevne sa držíme, tak že pán Brestyenzky dosť ľahko jednohlasne vyvolený bude. Dobre by urobil Rudnay, keby odstúpil. Abcug! Dolu so židovkym prepoštom!

Neohrozený volič.

* * *

Sv. Michal (Liptovská stól.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie týchto riadkov v našom «Kresťane».

Máme u nás starú drevenú školu, ktorá práve pre jej starobu terajšiemu novému školskému zákonu nijak nezodpovedá. Vrchnosť núti nás postaviť novú. Ponevác ale sme chudobní, nemáme na dostač peňazi, vystavíme síce, ale len jednu učebnu, byt pre pána učiteľa zostane starý.

Na túto stavbu prispel náš oblúbený pán farár s 3200 korunami, potom dakoľko korun dali sme my a filiálna obec Zvachnová. Toto všetko ale bolo málo na zaokrytie útrat. A preto odhodlali sme sa appellovať na veľkodušnosť nášho pána osvieteného biskupa *Párvyho*, ktorý s najväčšou ochotou žiadosti našej vyhovel a slúbil nám na pomoc 2000 korun. Za jeho otcovskú lásku mu i na tomto mieste vyslovujeme úprimnú vďaku. A takto potrebný obnos sme horko-ľazko nasbierali.

Čo sa nám ale nestalo!?

Neviem pre jakú príčinu, bez nášeho vedomia — ako počúvam — stavbu tejto školy prevzal okresný notár, menom Florian Felix z Teplej. Neslýchané volačo! Už i notári začínajú stavby podujímať? Ponevác ale on pre úradné povinnosti stavbu túto sám osobne viesť nemôže, najal si jedného žida, ako sa volá neviem, ktorý mu ju prevedie, školu postaví a bude vec v poriadku.

Mimoriadny prípad! U nás v Liptove katolícke školy židia stavajú. Je to unikum hádam v celom Uhorsku. Či má o tom vedomosť osvietený pán biskup? Či my nemáme blízko v Teplej statočného katolíka Lykavca murárskeho majstra? My žiadame, aby sa stavenie školy jemu oddalo!

Keď vidím nespravodlivé obchádzanie tohoto poriadneho človeka, keď vidím naše mrské pomery, krv zovrie vo mne a v rozhorčenosti chytím sa — keď iného nie — aspoň len pera.

Ten notár vám ustavične lamentuje, že pre mnoho úradnej práce nemá ani dňa, ani noci. Nuž pán notár, a so stavbami chodí, so židmi tekať máte času? Poradil by som vám zase jeden zárobok. Vo vašej obci Teplej budú tiež školu stavať. Prijednajte sa, dá sa pri nej viac zarobiť ako u nás, lebo bude väčšia. Lenže teplania sú rozvažitejši ľudia ako my. Tým notár a žid školu stavať nebude. Sú to kresťania, ktorých svoj vľátny rozum vedie. Školu im postaví katolík Lykavec.

Nasledujme ich nielen rečou ale i činom!

Občan z Michala.

Púť do Lourdes-u s navštívením Oberammergau. Podrobný programm o púti do Lourdosu z päťkostolského biskupstva s koncom júla vystrojenej je už k dntstaniu a duchovní vodcovia, menovite Jozef Škarda

**Neváhajte, keď vás hlava
bolí lež potrebujete hned**

Beretvás-pastille

ktoré za desať minút zastavia najtuhš
migrén-hlavy bolenie. — **Cena K 1.20.**
Lekármi odporúčaný liek.

K dostaniu v každej lekarni!

Dorába Tomáš Beretvás, lekárník Kispest. Pri 3 škatulkách
sasielka franko..

97.196—910. számhoz.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje 1910.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi május hó 1-én a nyári menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő téli menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokra tartalmazza:

A Budapest k. p. u.—bruck-királyhidai vonalon. A Budapest-keleti pályaudvarról délután 2 óra 5 perckor induló 4. sz. gyorsvonat Hegyhalom állomáson föltételen megállítatik, ahol csatlakozást nyer Pozsony-Ujváros felé. A Wienből jelenleg d. u. 2 óra 10 perckor induló és Budapest keleti pályaudvarra este 7 óra 5 perckor érkező 3. sz. gyorsvonat Wienből d. u. 1 óra 40 perckor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra este 6 óra 35 perckor fog érkezni. A Wienből jelenleg d. e. 11 óra 55 perckor induló és Budapest keleti pályaudvarra este 9 órakor érkező személyvonat Wienből d. u. 12 óra 15 perckor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra este 8 óra 45 perckor fog érkezni. A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 13 óra 30 perckor induló és Wienbe este 7 óra 50 perckor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 óra 40 perckor fog indulni és Wienbe este 8 óra 15 perckor fog érkezni. Az Esztergomból induló és Almás-Füzitőre jelenleg d. e. 10 óra 3 perckor érkező személyvonat forgalma kiterjesztetik Komáromig, a hová d. e. 10 óra 43 perckor fog érkezni; ezzel kapcsolatosan a jelenleg Almás-Füzitőtől d. u. 12 óra 30 perckor Esztergom felé induló személyvonat már Komáromtól fog közlekedni, ahonnan d. e. 11 óra 50 perckor fog indulni. A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg éjjel 10 óra 30 perckor induló és Wienbe reggel 6 óra 32 perckor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról éjjel 11 óra 00 perckor fog indulni és Wienbe reggel 6 óra 50 perckor fog érkezni. Április 30-án a vonat már az új menetrend szerint közlekedik. A Budapest keleti pályaudvarról Bicskékig jelenleg csak vasár- és ünnepnap előtti köznapokon közlekedő, Budapest keleti pályaudvarról este 6 óra 55 perckor induló és Bicskére este 8 óra 18 perckor érkező személyvonat naponta fog közlekedni, ezzel kapcsolatosan Bicskétől Budapest keleti pályaudvarig egy új személyvonat lesz naponta forgalomba helyezve, mely Bicskétől reggel 6 óra 20 perckor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 55 perckor fog érkezni. A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg csak Budapest-Budapest-Kelenföldig közlekedő, Budapest keleti pályaudvarról reggel 6 óra 10 perckor induló személyvonat Torbágyig fog közlekedni, a hová reggel 7 óra 23 perckor fog megérkezni; ezzel kapcsolatosan az eddig a nyári idény alatt vasár- és ünnepnapokon közlekedett, Torbágyról d. e. 9 óra 48 perckor induló és Budapest keleti pályaudvarra d. e. 10 óra 45 perckor érkező személyvonat naponta fog közlekedni. A Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 óra 50 perckor induló és Bicskére d. u. 2 óra 19 perckor érkező, valamint a Bicskéről este 9 óra 27 perckor induló és Budapest keleti pályaudvarra éjjel 10 óra 40 perckor érkező személyvonatok május hó 15-től bezárólag szeptember 15-ig vasár- és ünnepnapokon ismét közlekedni fognak. A Bruck-Királyhidáról jelenleg reggel 5 óra 2 perckor induló és Győrbe reggel 7 óra 23 perckor érkező

vonatát átminősítve, Bruck-Királyhidáról reggel 5 óra 31 perckor fog indulni és Győrbe reggel 7 óra 24 perckor fog érkezni. A Győről jelenleg este 8 óra 15 perckor induló és Bruck-Királyhidára éjjel 10 óra 30 perckor érkező vegyesvonat, ugyancsak személyvonattá átminősítve Győről este 8 óra 10 perckor fog indulni és Bruck-Királyhidára éjjel 9 óra 53 perckor fog érkezni, hol csatlakozást nyer Wien felé, hová éjjel 11 óra 20 perckor fog érkezni. Kőbererek megállóhelyénél azok a vonatok, amelyek ott a múlt nyáron megállottak, az idén ismét meg fognak állítani.

A Budapest nyugati pályaudvar—esztergomi és a buda-császárfürdő—óbudai vonalon. Budapest nyugati pályaudvar és Piliscsaba, illetőleg Buda-Császárfürdő és Óbuda között, a múlt év nyarán közlekedett vasár- és ünnepnapon ugyanazonokon a napokon és ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetnek.

A Budapest keleti pályaudvar—belgrádi vonalon. A Szabadkáról jelenleg éjjel 3 óra 01 perckor induló és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 25 perckor érkező személyvonat Szabadkáról d. e. 9 óra 43 perckor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra d. u. 1 óra 50 perckor fog érkezni, a későbbre fektetés által a vonat Szabadkán csatlakozásba hozatik az Ujvidékről reggel 7 óra 17 perckor érkező személyvonattal. A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 1 óra 55 perckor induló és Szabadkára este 6 óra 20 perckor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 óra 50 perckor fog indulni és Szabadkára d. u. 5 óra 24 perckor fog érkezni, hol csatlakozást nyer Ujvidékig. A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 12 óra 10 perckor induló és Kiskőrösre d. u. 2 óra 57 perckor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 2 óra 20 perckor fog indulni és Kiskőrösre d. u. 5 óra 5 perckor fog érkezni. Budapest keleti pályaudvar—Kunszentmiklós—Tass között egy új vonatpár helyeztetik forgalomba, Kunszentmiklós—Tassról reggel 5 óra 27 perckor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 25 perckor fog érkezni, az ellenirányban Budapest keleti pályaudvarról este 8 óra 00 perckor fog indulni és Kunszentmiklós—Tassra este 9 óra 41 perckor fog érkezni. Kunszentmiklós—Tassról egy új munkásvonat tud reggel 4 óra 17 perckor indulni, mely Budapest-Józsefvárosba reggel 6 óra 17 perckor fog érkezni. A Szabadkáról jelenleg este 8 óra 40 perckor induló és Topolyára este 10 óra 10 perckor érkező személyszállító tehervonat helyett a Budapestről 10 óra 46 perckor Szabadkára érkező személyvonat fog Topolyáig közlekedni és oda éjjel 11 óra 42 perckor érkezni. Az Ujvidékről jelenleg éjjel 3 óra 48 perckor induló és Zimonyba d. e. 8 óra 05 perckor érkező személyszállító tehervonat vegyesvonattá átminősítve, Ujvidékről reggel 5 óra 42 perckor fog indulni és Zimonyba d. e. 8 óra 01 perckor fog érkezni. A Zimonyból jelenleg d. u. 12 óra 45 perckor induló és Ujvidékre délután 3 óra 48 perckor érkező személyszállító tehervonat, szintén vegyesvonattá átminősítve, Zimonyból d. u. 12 óra 33 perckor fog indulni és Ujvidékre d. u. 2 óra 44 perckor fog érkezni.

A Budapest keleti pályaudvar—hatvan—ruttkai vonalon. Budapest keleti pályaudvar—Hatvan és Budapest keleti pályaudvar—Gödöllő között a múlt év nyarán közlekedett vasár- és ünnepnapon ugyanarra az időtartamra és ugyanazonokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek. A Pasztórol reggel 5 óra 47 perckor indú

és Salgótarjában reggel 7 óra 17 perckor érkező személyszállító tehervonat már Hatvanból kiindulól fog személyszállítással közlekedni és Hatvanból reggel 3 óra 32 perckor fog indulni.

A zólyom—zólyombrézói vonalon. Az előző éveken Besztercebányától Zólyombrézóig július 1-től augusztus 31-ig minden vasár- és ünnepnapot megelőző köznapon közlekedett ama személyvonat, mely Besztercebányától éjjel 11 óra 59 perckor indult és Zólyombrézóra éjjel 11 óra 59 perckor érkezett, az idén nem fog közlekedni.

A Sziácsfürdőtől Zólyomig, a Zólyombrézótól Zólyomig, a Zólyomtól Sziácsfürdőig és a Zólyomtól Besztercebányáig a múlt év nyarán vasár- és ünnepnapokon közlekedett személyszállító vonatok ugyanarra az időtartamra és ugyanazonokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek.

A füzesabony—eger—putnoki vonalon. Eger—Putnok között egy új vegyesvonatpár helyeztetik forgalomba, mely Egerből éjjel 3 óra 53 perckor fog indulni és Putnokra reggel 7 óra 39 perckor fog érkezni, az ellenőnat Putnokról d. u. 12 óra 32 perckor fog indulni és Egerbe d. u. 5 óra 17 perckor fog érkezni.

A sátoraljaújhely—mezőlaborci vonalon. Sátoraljaújhelyről jelenleg este 7 óra 47 perckor induló és Mezőlaborcra éjjel 11 óra 42 perckor érkező személyvonat Sátoraljaújhelyről este 8 óra 34 perckor fog indulni és Mezőlaborcra éjjel 12 óra 19 perckor fog érkezni.

A sátoraljaújhely—legénye—alsómihály—kassai vonalon. A Legénye—Alsómihálytól—Kassáig jelenleg csak szerdán és szombaton közlekedő személyszállító vonat naponta fog közlekedni.

A tőketerebes—varannói vonalon. E vonalon egy új vegyesvonatpár helyeztetik forgalomba. Az egyik vonat Varannóról d. u. 4 óra 40 perckor indulva, Tőketerebesre este 6 óra 17 perckor fog érkezni, a másik Tőketerebesről este 7 óra 00 perckor indulva Varannóra este 9 óra 4 perckor fog érkezni.

A Budapest keleti pályaudvar—lacomnei vonalon. A Sátoraljaújhelyről reggel 7 óra 44 perckor induló és Miskolcra d. e. 9 óra 27 perckor érkező gyorsvonat, személyvonattá átminősítve, Sátoraljaújhelyről reggel 7 óra 34 perckor fog indulni és Miskolcra d. e. 9 óra 20 perckor fog érkezni; a Miskolcra jelenleg d. u. 5 óra 50 perckor induló és Sátoraljaújhelyre este 7 óra 35 perckor érkező gyorsvonat szintén személyvonattá átminősítve, Miskolcra este 6 óra 8 perckor fog indulni és Sátoraljaújhelyre este 8 óra 5 perckor fog érkezni. A Szerencséről este 7 óra 4 perckor induló és Sátoraljaújhelyre este 8 óra 15 perckor érkező személyvonat nem fog közlekedni. A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg reggel 7 óra 35 perckor induló gyorsvonat Budapest keleti pályaudvarról reggel 7 óra 20 perckor fog indulni. Minden vasár- és ünnepnapot megelőző köznapon Miskolctól—Füzesabonyig egy személyszállító tehervonat lesz forgalomba helyezve, mely Miskolcra este 8 óra 00 perckor fog indulni és Füzesabonyba éjjel 9 óra 38 perckor fog érkezni. Miskolc—Budapest keleti pályaudvar között egy új gyorsított személyvonatpár helyeztetik forgalomba. Az egyik vonat Miskolcra reggel 6 óra 15 perckor fog indulni, Budapest keleti pályaudvarra d. e. 10 óra 10 perckor fog érkezni, az ellenőnat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 5 óra 10 perckor fog indulni, Miskolcra este 9 óra 12 perckor fog érkezni.

(Folytatása következik.)

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na posteľ!

1 kg. sivé drápané 2 K, leďšie 2 K 40 h.; polbiele 2 K 80 h.; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drápané 6 K 40 h.; 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri obľadnaní 5 kg. franko. —

Hotové posteľe z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 118 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 58 cm široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim perím 16 K.; polpapierie 20 K.; papierie 24 K.; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K.; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Vývoz s postovnou dobičkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené.

Za nezodpovedné návrat peňazí. **S. Benisch v Deschenitz** číslo 826. Böhmerwald. Cenníky franko zdarma.

Ochrana zdravia je v každej domácnosti nevyhnutne potrebný pôvodný

Slanovinový lieh sily

K dostaniu je všade vo fľaškách po 40 hal. 1 a 2 korunách. Prijat' treba len povodný slanovinový lieh sily.

Lacné české perie.

5 kilo : nové tmavé driapané kor 9.60, lepšie 12 kor.

Biele mäkké, jak páper 18 kor. — 24 kor. Biele ako snah mäkké ak páper, driapané 30 kor. 36 kor. Rozposielanie s dobičkou franco; zamenenie a nazpät prijatie je pod tou vynimkou dovolené jestli sa postové útraty vynahradia. — **Benedikt Sachtel, Lobes Nr. 135** (pošta Pilsen Čechy.)

Oznamy prijíma administracia

„Krestan“

■ ■ ■ Budapest, ■ ■ ■
Szentkirályi-u. 28.

Rušeň!

!!! S 18 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

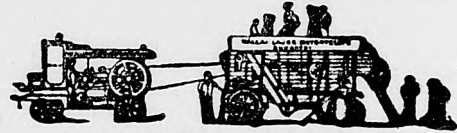
Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

Odporuča najvremej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe

s dvojím vystrojením ku čistieniu.

!! Úplná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

!! Najjednoduchší a najdokonalejší mlátočný stroj prítomnosti !!

Bez strojnika lahko k vedeniu bár ktorým gázdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobytná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:

parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai ktoré sa v našej vlasti

najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

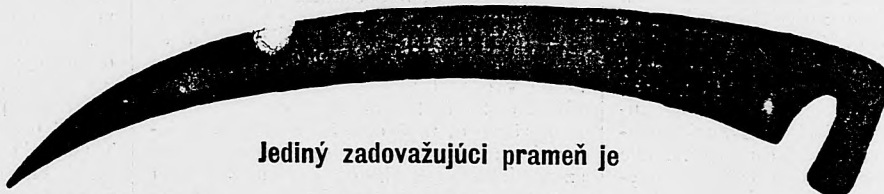
Rušeň!

Najlepšia kosa na svete je „kosa z delovej ocele generála Devetta“,

ktorá je z najvýbornejších kovov složená shotovená je z najlepšej a najvýbornejšej delovej ocele, a s akou umeleckou vedou je dvojnásobne zahartovaná, že jej možnosť vzdorovania stojí na najväčom stupni a prevyšuje všetko, o sa v tomto obore nachodí.

Ohranná známka.

Jediný zadovažujúci prameň je

PAVEL SOHR, v SOMOGY-SZILL-E,

ku ktorému majú sa zaslať všetky dopisy a objednávky, týkajúce sa kôs generála Devetta

Ceny kopy generála Devetta z delovej ocele sú:

Pri objednaní 5 kusov poštové výdavky snáša firma. Pri objednaní 10 kusov tiež dielňa znáša poštové výdavky a k tomu jednu kosu ešte zdarma zašle. — Za každú kosu z delovej ocele generála Devetta dielňa ručí a nezodpovedajúcu kosu dielňa bez všetkých útrat začaruje (ale zo skúsenosti vieme, že medzi 1000 kusami sa ani jedna zlá nenachodí.) Pravá novota! Vyznačená koša zťahujúcim kľúčom 20 kr. «Diadal» náčinia ku nakutín, kladivko, a penka 85 kr. Amergansky brúsiaci kameň pre kosu na svete najlepší 20 kr.

Objednávky sbierajúcim dáme osobytnú vzáctnu výhodu. — Každý nech si žiada cenník na dopísniaci.

S kosou z delovej ocele generála Devetta pri jednom brúsení možno na dialku 250—300 krokov kosíť. Jedno nakovanie dostačí na viac dní. Kosa z delovej ocele generála Devetta zhotovená je po ruke

Diamantová ocelová britva s trojročnou zárukou za 1 zlatý 50 krajciar. Cenná britvová pošva zdarma.

jedného riadneho kosca, vykovaná a vyprobovaná zašle sa so zárukou. Preto ne si nikto do tých čias kosu neobjedná, kým si od výšmenovanej firmy obrázkový cenník nežiadal, ktorý zdarma mu zašle.

Osožné a chytré prevedenie parcellovaníu.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provozovanie parcellovaníu a ku tomuto cieľu udelovanie požičiek. Cieľe ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaníu, lež na žiadosť prevzme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovaníu (rozumie sa prácami právnyimi, mernickými a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý postará sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovaníu ústav ochotne povoluje požičku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapest, V. kerület Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spoluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovaníu. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osohu, kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá. 3. Kupec a odpredavatelíu pozbavia sa všetkých starostí parcellovaníu 4. Odpredavateľ naraz v jednej sumne dostane kúpnu cenu. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštne výhody ústavom povolené požičky ku parcellovaníu: 1. Prípadný diel podlžnosti spláca sa pozadne. 2. Požičky povolujú sa počnúc už od 300 orún. 3. Požička vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len lacné uhodnovenie notárske. Ústav požičku vypovedať nemôže.